

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. VI. An reliquæ opiniones supra relatæ subijciantur huic damnationi?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

citæ præcesserit, & persistat morali-
ter modo superius explicato in cap.
3. & 4.

CAPVT VI.

*An reliquæ opiniones supra re-
latae subijciantur huic dam-
nationi?*

SUMMARIUM.

*Non est quæstio de tertia, quarta, &
septima opinione. n. 44.*

*An sufficiat ad iustificationem Fides
explicita de Deo vt remuneratore
naturali? n. 45.*

*Opinio affirmatiua non subiacet huic
damnationi. num. 46.*

*Si propositio asserat sufficere Fidem
explicitam de Deo vt remunerante
ex bonis naturalibus huius vitæ, in-
currit hanc damnationem n. 47.*

Confirmatur ex S. Thoma. n. 48.

*Patriarchis antiquis promissit Deus ali-
qua bona temporalia; & hoc non obs-
tat supradictis. n. 49.*

*Non tenentur fideles communiter scire
distinctionem remunerationis natu-
ralis, & supernaturalis. n. 50.*

*Propositio dosens, requiri, non ex natu-
ra rei, sed ex Lege Dei, Fidem expli-
citam Dei vt remuneratoris, non
subiaceat damnationi. n. 51.*

*Probabilius est, id provenire ex vtro-
que titulo. n. 52.*

44. **E**X opinionibus relatis cap. I
non est quæstio de tertia,
quæ ponit Fidem explicitam remu-
neratoris, esse medium necessarium
ad omnem iustificationem; nulla enim
est opinio magis conformis decreto
Pontificio. Sed neque est quæstio de
quarta opinione, quæ exigit Fidem
explicitam Dei vt remuneratoris su-
pernaturalis: ea enim est opinio

strictior, & tutior. Neque de septima
opinionem, quæ adstruit necessitatem
huius medij ad salutem fundari non
in decreto Dei, sed in impossibilitate
morali exercendi actus supernatura-
les sine respectu, aut spe retributionis
eternæ. Quamvis, vt postea dicam,
probabilius censeam, eam necessita-
tem huius medij oriri ex vtroque, &
ex prædicta impossibilitate morali, &
ex decreto Dei.

45. De quinta opinione potest
esse quæstio; docet enim sufficere ad
iustificationem Fidem explicitam su-
pernaturalem de Deo vt re munera-
tore naturali, vel abstrahentem à natu-
rali, & supernaturali remunerato-
re. Inquirimus ergo, an hæc opinio
subijciatur damnationi Pontificiæ? Et
ratio dubitandi est. Nam locus Pauli
iuxta communem intelligentiam vi-
detur loqui de remuneratione æter-
næ beatitudinis. Cum ergo damna-
tio hæc procedat in eodem sensu, ac
locus D. Pauli; cadere videtur in pro-
positionem negantem, quod Fides
explicita Dei vt remuneratoris super-
naturalis sit medium necessarium ad
iustificationem.

46. Dicendum tamen est, censu-
ram Pontificiam non cadere in hanc
quintam opinionem. Probat. Erat
enim notum, ante quam fulminaretur
hæc censura, esse controversiam
inter Doctores Catholicos, an suffi-
ceret Fides explicita Dei vt remunera-
toris naturalis, an vt supernatura-
lis; atqui censura non damnat ne-
gantem Fidem explicitam sufficere
de remuneratore naturali: ergo cen-
sura non cadit in eam opinionem

47. Verum quidem est, quod si
ea opinio assereret, Fidem requisitam
ad iustificationem esse de Deo vt re-
munerante ex bonis temporalibus,
& naturalibus huius vitæ; illa qui-
dem incurreret hanc damnationem;
imo adversaretur ei oraculo D. Pau-
li;

li; qui ex communi sensu Ecclesie agit de remuneratione superiori ad bona temporalia huius vitæ, & de retributione vitæ æternæ; vt etiam constat ex ipso contextu. Nam in eo cap. 11. ad Hebræos, incipit per illa verba: *Est autem Fides sperandarum substantia rerum, argumentum non apparentium.* Quod de bonis æternis plane intelligitur. Postea vero probat Apostolus, Henoch habuisse Fidem, ex quo placuit Deo. Et subiungit rationem: *Sine Fide autem impossibile est placere Deo.* Et immediatissime superaddit: *Crederet enim oportet accedentem ad Deum, quia est; & inquirentibus se remunerator sit.* Agit postea de Fide Noë, Abrahæ, & Saræ; & quamvis ibi mentionem faciat promissionum temporalium, declarat, quomodo hæc Fides, de qua loquitur ver setur circa repromissiones æternas, & cælestes. Ait enim num. 13. *Iuxta Fidem defuncti sunt omnes isti, non acceptis repromissionibus, sed à longe eas aspicientes, & salutantes, & confidentes, quia peregrini, & hospites sunt super terram. Qui enim hæc dicunt, significant, se patriam inquirere. Et siquidem ipsius meminissent, de qua exierunt, habebant utique tempus revertendi. Nunc autem meliorem appetunt, id est, cælestem.*

48. Vbi vides Fidem remunerationis, de qua loquitur Paulus, esse retributionis æternæ. Vbi S. Thomas in hunc locum Pauli, multa observat, quæ denotant Fidem retributionis æternæ. Ad ea Verba, *Non acceptis repromissionibus,* ait: [Commendat eos à longa promissorum dilatione.] Ad id, *A longe eas aspicientes, & salutantes.* Ait: [loquitur, secundum Chrysostomum, ad similitudinem nautarum, qui quando primo vident portum, prorumpunt ad laudem, & salutant

civitatem, ad quam vadunt. Ita Sancti Patres videntes per Fidem Christum venturum, & gloriam, quam per ipsum consecuturi erant, salutabant.] Ad ea verba *Peregrini, &c.* *Qui enim hoc dicunt significant, se patriam inquirere,* ait [Cum ergo isti confitentur, se esse hospites, & peregrinos super terram, significant se tendere ad patriam tuam, scilicet cælestem Hierusalèm.] Ad illa, *Nunc autem meliorem, &c.* addit: [Ipsi ergo patriam istam inquirebant, non domum paternam, vnde exierunt.]

49. Ex quibus omnibus constat, cum Apostolus hæc omnia dixerit ad id propositum, quod oportet credere, quia *remunerator sit;* constat manifeste, quod loquatur de remuneratione æterna. Præcipue cum Paulus loquatur de remuneratione promissa, & revelata à Deo. Quæ autem revelata est, & promissa, non est alia, quam æterna beatitudo.

50. Et ad præoccupandam obiectionem advertendum est, cum his dictis bene stare, quod Deus speciali revelatione fecerit Patriarchis promissiones aliquas rerum temporalium, vt Saræ de concipiendo factu, & Zachariæ de conceptione Ioannis, qui reprehensi sunt, quia non habuerunt Fidem. Qui ergo habuerunt Fidem de his promissionibus, eam quidem habuerunt supernaturalem, vt pote fundatam in autoritate Dei revelantis. Cæterum cum Paulus loquatur in ijs verbis; *quia remunerator sit de omnibus Accedentibus ad Deum,* & tam clare expresserit, tamque multis modis remunerationem æternam, constat in eo sensu locutum esse Apostolum, sicut etiam Pontificem in hoc decreto.

51. Probabilitas autem oppositæ sententiæ, quæ, vt dixi, non dam-

natur in hoc decreto, consistit in eo, quod remuneratio vitæ æternæ, non apprehendatur communiter à Fidelibus tamquam supernaturalis, aut apprehendatur vt naturalis; non enim tenentur id distinguere, cum extra scholas ij termini *naturalis*, & *supernaturalis*, sint parum noti; vt constat ex P. Pedro Hurtado defensore eius sententiæ. Vnde potest dici remunerationem æternam, de qua loquitur Paulus, esse supernaturalem specificative, non vero reduplicative, quatenus vt talis formaliter non cognoscitur, aut apprehenditur à Fidelibus communiter. Ex quo patet ad rationem dubitandi.

52. De sexta opinione inquiritur, an ea in vratur centura huius decreti? nempe Fidem explicitam Dei vt remuneratoris ex hoc ordine providentiæ, & lege Dei, & non ex natura rei, esse medium necessarium ad salutem. Et dicendum est, eam non subijci huic censuræ, neque ex illa inferri aliquid, quod ad verferetur predictæ opinioni. Nam bene componuntur hæc duo, & quod sit medium necessarium ad salutem, quod exprimitur in decreto; & quod id proveniat ex ordinatione Divinæ providentiæ.

53. Quamvis mihi probabilius sit, id provenire non solum ex ordinatione divinæ providentiæ supernaturalis, sed etiam ex convenientia, & proportione ipsorum actuum supernaturalium; quatenus Deus in sua ordinatione, & lege attendit ad proportionem ipsam actuum supernaturalium.

DISERTATIO XVI.

An Fides late sumpta, ex testimonio creaturarum, aut ex alio motivo naturali, sufficit ad iustificationem?

CAPVT I.

Varia opiniones referuntur.

SVMMARIVM.

Refertur opinio damnata. n. 1.

Opinio, qua docet, posse aliquem iustificari cum sola cognitione naturali Dei habita ex creaturis. num. 2.

Opinio idem affirmans de cognitione naturali, tamen habita ex gratia Christi. num. 3.

Opinio docens, ad iustificationem sufficere cognitionem supernaturalem Dei habitam ex creaturis. n. 4.

Dua alia quaestiones orta ex tertia opinione. n. 5.

Quarta opinio docens, seclusa lege Dei, Fidem latam disponere ad iustificationem. 6.

Quinta opinio docens, infideles posse habere actus supernaturales, quibus merantur. Fidem de congruo. num. 7.

1. **C**vm sine Fidei impossibile sit placere Deo, & iustificari, inquiritur in præsentia, an nomine eius Fidei possit intelligi cognitio, quæ non innitatur immediate in autoritate Dei revelantis, sed in testimonio creaturarum, iuxta id
Psal.